

cort en Barcelona, e podem-nos loar de la *clerecia* de Cathalunya e dels rics hòmens», ib. (p. 406); *VidesR* (veg. supra); «vaga la prebordia ayxi co la *clerecia* del avescat d'Elna», doc. de 1371 (Alart, *InvLC*), «no-ls engane / dona --- / ni òrdens prenga / --- / foren discrets / pròmens e avis / los pares savis / qui desviaren / e apartaren / de *clerecia* / tal travessia / e gran destorp», JRoig (*Spill*, 9959). Una forma mighereditària també tingué curs, *clercia* en les *VidesR* (veg. el glossari), i *AlcM*; *clericia* més savi en dos textos Ss. xiv i xv, *AlcM*.

D'altres vegades es prengué la forma b. ll. *clericatus*, fent-ne *clericat* [«ell produeix el títol del *clericat* del dit fill seu», doc. ross. de 1399, Alart, *InvLC*; Lab., 1839]. *Clerical* [1390]. *Clericalisme*.

CRP.: *Clerofòbia*; *clerdòjob*.

Clèria (*AlcM*), encreuament de *lera*, *leri-leri*, amb *crèdula* 'Clesp, clespa, clespi, clespill, V. clespa Cleta, cletxa, V. esclètxa

CLETRACIES, derivat de *clethra*, nom científic d'aquesta planta nord-americana, pres del gr. *κλήθρα* 'vern', perquè en anglès d'Amèrica en diuen *white alder* (pròpiament 'vern blanc'), tot i que és un arbust d'una família exòtica ben diferent del vern europeu. *DFa.*; Webster-M.

Clevill, clevillament, clevillar, V. clivella Cli, V. inclinar i crim Clic, clic, V. claca Clicu sembla ser una pronúncia popular deformada del nom de la viuda Cliquot que feia una marca famosa de xampany (la *bùda klikú* deia un snob conegut meu)

CLIDO-, forma prefixada de compostos savis, presa del gr. *κλειός, κλειδός* '(una) clau': *clidosternal, clidohioide*.

CLIENT, pres del ll. *cliens, -tis*, 'protegit', 'persona defensada per un patró'. □ 1.ª doc.: 1695, Lacav.; i segons el *DAG*. ja S. xvi.

Lacav. sembla prendre'l i usar-lo en un sentit una mica intermedi entre el llatí i el professional o comercial modern, però més aviat pròxim a aquell, jutjant pels exs. i definicions que en dóna: «qui està baix la protecció d'algú; la protecció del *client*; gran número de *clients*; ell desitja ésser lo vostre *client*; per a ells és una espècie de mort lo anomenar-los *clients*». D'ací va passar al *DTO*. 1756 i diccs. posteriors.

DERIV.: *Clienta* [1695, Lacav.]. *Clientela* [1803, Belv.], ll. *clientèla*. *Clientul* [c. 1472, JoEsteve però aquest potser només l'usa a tall de mot llatí; c. 1405, bans de Bna., citats pel *DBal.*] *clientulos, AlcM*], ll. *clientulus* diminutiu de *cliens*.

Clifa mall. 'espècie de coca', veg. *corfa*.

CLIMA, pres del ll. *clima, -àtis*, 'inclinació o curvatura de la superfície de la Terra, des de l'Equador al Pol', 'cada una de les regions en què es dividia aquei-

xa superfície, segons llur proximitat a l'un o a l'altre', i, aquest, del gr. *κλίμα* id., derivat de *κλίνω* 'jo inclino'. □ 1.ª doc.: 1507.

En aquesta data porta el diccionari Busa-Nebr.: «*clima de la terra*: clima, -atis» (1° B III, 6-15). *AlcM* en dóna un testimoni de 1533, també en dóna d'una forma alterada *climen* (deguda a imitació del duplicat *crim/crimen*) en un text de Manresa del S. xvii; el *DAG*. hi afegeix *clim* en una «Palinòdia» que crec mallorquina de fi S. xviii. Del grec va passar a l'àrab *iq̄līm* o *aqlīm* «province, district, un des sept climats des Anciens»; *aqlīm* en *RMa.* (trad. «climata», pp. 296, 24; «climat, région», Beaussier) que es llegeix tant en els geògrafs andalusís (Ibn Al-Khatib, 15 Simonet, *Descr. del Reino de Granada según los árabes*, passim).

De l'àrab val. deu venir *clim*, usat a Castalla per «inclinació en sentit moral» (frase *eixe home té mal clim*) com veig en una nota manuscrita d'Enric Valor (c. 1950) i possiblement també el *clim* que he citat de la *Palinòdia* mallorquina. En àrab vulgar el mot degué confondre's més o menys amb *q̄lām* (altre hellenisme), que no sols significa 'canya usada per escriure' (*κάλαμος*) sinó «brochón de pintor» (*PAIc.*) i figuradament «style» «taxe, flèche», «raie, rayures», «dénominateur» (Dozy, *Suppl.* II, 399b): els plurals quasi es confonen (*aq̄līm, aqlām*) i recordo haver llegit *iq̄līm* en Ibn Khaldun en alguns sentits figurats.

DERIV.: *Climàtic*. L'ús de *climatèric* [1695, Lacav.; Belv., etc.] amb el valor de *climàtic* és un barbarisme degut a l'excusable confusió que han fet molts (la fa àdhuc *AlcM*), entre *climàtic* i el gr.-ll. *climactericus*, derivat no pas de *clima, -atis*, sinó del gr. *κλίμαξ* 'escala, gradació' (cat. *clímax*, mot tardà entre nosaltres [1868, *SLitCosta*]), que és un altre derivat de l'arrel de *κλίνω*, però amb sentit i formació molt allunyats dels de *κλίμα*; s'eliminarà aquest barbarisme si s'adoptés la forma correcta *climactèric* [així 1695, Lacav.] d'acord amb el llatí i l'etimologia, veg. *DCEC*.

DERIV.: *Aclimatar* [Lab., 1839]; *aclimatació* [id.]; *aclimatador*; *aclimatament*. *Climaciàcies*.

CRP.: *Climatologia* [1868, *SLitCosta*]; *climatològic*.

Clímax, V. clima Clin, V. crim +Crina 'carena', *V. crim Clinant, clinic, clínica, clino-, V. inclinar Clinxa, V. clenxa Cliquejar, cliquetes, V. claca*

CLISSAR, mot familiar, quasi jargonesc o argòtic, que sembla provenir del sentit de 'quedar-se absort mirant fixament una cosa', derivat segurament d'*eclipsar-se* 'quedar-se absort, perdre el món de vista'. □ 1.ª doc.: c. 1880, Genís i Aguilar; i *DAG*.

No es pot dir que *clissar* sigui pròpiament un mot d'argot, o sigui de caló, sinó un terme de llenguatge molt familiar, afectiu, fortament pintoresc i una mica ajargonat; és veritat que també se l'han fet seu la gent de mala vida, veg. Givanel, *BDC* VII, 29, i així mateix els gitanos espanyols, però no té parentela gitana, indica ni oriental, com establí MLWagner, *Notes Ling. Arg. Barc.*; en canvi *clisarse* i *clisos* 'ulls', es tro-